



सुर्मा गाउँपालिका आर्थिक ऐन २०७५

गाउँसभाबाट स्वीकृत मिति : २०७५/०३/२८

दौलिचौर, बझाङ्ग
७ नं. प्रदेश नेपाल

सूर्मा गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना : सूर्मा गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम सूर्मा गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ** : (१) यस ऐनको नाम “ सूर्मा गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७५ ” रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०७५ साल श्रावण १ गतेदेखि सूर्मा गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. **एकीकृत सम्पत्ति कर** : गाउँपालिका क्षेत्र अनुसूचि (१) बमोजिम एकीकृत सम्पत्ति कर लगाइने र असूलउपर गरिनेछ।

३. **घर बहाल कर** : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छाप्रा, जग्गा वा पोखरी पूरै वा आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा अनुसूचि (३) बमोजिम घर जग्गाबहाल कर लगाइने र असूलउपर गरिनेछ ।

४. **व्यवसाय कर** : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजिगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूचि (३) बमोजिम कर लगाइने र असूलउपर गरिनेछ ।

५. **जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर** : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरेको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिड, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको ब्यवसायिक कारोवार गरे वापत अनुसूचि (४) बमोजिमको कर लगाइने र असूलउपर गरिनेछ ।

६. **सवारी साधन कर** : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा अनुसूचि (५) बमोजिम सवारी साधन कर लगाइने र असूलउपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ।

७. **विज्ञापन कर** : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (६) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूलउपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।

८. **मनोरन्जन कर** : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन ब्यवसाय सेवामा अनुसूचि (७) बमोजिम ब्यवसाय कर लगाइने र असूलउपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा ब्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
९. **बहाल बिटौरी शुल्क** : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने आफूले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका अनुसूचि (८) मा उल्लेख भए अनुसार हाट बजार वा पसलमा सोही अनुसूचिमा भएको ब्यवस्था अनुसार बहाल विटौरी शुल्क लगाइने र असूलउपर गरिनेछ ।
१०. **पार्किङ शुल्क** : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै सवारी साधनलाई पार्किङ उपलब्ध गराए बापत अनुसूचि (९) बमोजिम पार्किङ शुल्क लगाइने र असूलउपर गरिनेछ ।
११. **ट्रेकिङ, कोयोकिङ, क्यानोइङ्ग, बन्जीजम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र च्याप्टीङ्ग शुल्क** : गाउँपालिकाले ब्यवसाय संचालन गरेबापत अनुसूचि (१०) बमोजिम शुल्क लगाइने र असूलउपर गरिनेछ ।
१२. **सेवाशुल्क, दस्तुर** : गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा ब्यवस्थापन गरेका अनुसूचि (११) मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा ब्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूलउपर गरिनेछ ।
१३. **पर्यटन शुल्क** : गाउँ पालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र प्रवेश गर्ने पर्यटकहरुबाट अनुसूचि (१२) मा उल्लिखित दरमा पर्यटन शुल्क लगाइने र असूलउपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा ब्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
१४. **कर छुट** : यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिइने छैन ।
१५. **कर तथा संकलन सम्बन्धी कार्यविधि** : यो ऐनमा भएको ब्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

आगामी आ.व. २०७५/७६ को लागि प्रस्तावित कर तथा गैरकर राजश्वको दर

अनुसूची -१
(दफा २ संग सम्बन्धित)
एकीकृत सम्पति कर

| करयोग्य सम्पतिको मूल्य | वार्षिक दर |
|-----------------------------------|------------|
| रु. ५ लाख सम्मको मूल्याङ्कनमा | रु. २५० |
| रु. ५ लाख १ देखि रु. १० लाख सम्म | रु. ३०० |
| रु. १० लाख १ देखि रु. २० लाख सम्म | रु. ४७५ |
| रु. २० लाख १ देखि रु. ३० लाख सम्म | रु. ७५० |
| रु. ३० लाख १ देखि रु. ४० लाख सम्म | रु. ११२५ |
| रु. ४० लाख १ देखि रु. ५० लाख सम्म | रु. १६०० |
| रु. ५० लाख १ देखि रु. ६० लाख सम्म | रु. २१७५ |
| रु. ६० लाख १ देखि रु. ७० लाख सम्म | रु. २८५० |
| रु. ७० लाख १ देखि रु. ८० लाख सम्म | रु. ३६२५ |
| रु. ८० लाख १ देखि रु. ९० लाख सम्म | रु. ४५०० |
| रु. ९० लाख १ देखि रु. १ करोड सम्म | रु. ५४७५ |

| | |
|---------------------------------|------------|
| रु. १ करोड देखि रु. २ करोड सम्म | रु. ७५०० |
| रु. २ करोड भन्दा माथि | रु. १०,००० |

नोट :- मूल्याङ्कन रकमलाई रु लाखमा (चयगलम ाष्णगचभ० परिणत गरी करको दर निर्धारण हुनेछ ।

जग्गाको न्यूनतम मूल्याङ्कन हद

वडा नं. १ देखि ५ सम्म

| मुख्य क्षेत्र | स्थान | न्यूनतम मूल्य प्रति व.मि. रु. |
|------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| क . मुख्य सडकले छोएको जग्गा | किमचौर, पावर हाउस, डोगडी, भ्याडुङ्गा, पटिउडि, धनीधारा, काटै, दौलीचौर, जुवाडा, अलका, सूर्मा उ.मा.वि., थकुन्नाडा गाउँ, सैनगाउँ, मयागाड | १५०० |
| ख. शाखा सडकले छोएको जग्गा | काउली खोला, पारीअना, अना, घोगाडा, भूरा, सेलसडी, नाउला, विछाडा, लुमण्ड, परिकाट्या, गैरीगाउँ, गोतन्न, भेलात, भेरा, रोट्या, नाउली | १००० |
| ग. मुख्य र शाखा सडकले नछोएको जग्गा | कृषि, वन तथा वगर ेत्र | ५०० |

अनुसूची -२
(दफा ३ संग सम्बन्धित)

घरवहाल कर

| क्र. स. | विवरण | दररेट प्रतिशत मा | कैफियत |
|---------|-------|------------------|--------|
|---------|-------|------------------|--------|

| | | | |
|---|---------------|----|--|
| १ | भवन भाडाको | १० | |
| २ | घरभाडाको | १० | |
| ३ | पसल भाडाको | १० | |
| ४ | ग्यारेजभाडाको | १० | |
| ५ | जग्गाभाडाको | १० | |
| ६ | गोदाम भाडाको | १० | |
| ७ | टहरा भाडाको | १० | |
| ८ | पोखरीभाडाको | १० | |

अनुसूची -३

(दफा ४ संग सम्बन्धित)

ब्यवशाय कर

| क्र.स. | विवरण | वार्षिक रु. | कैफियत |
|--------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|--------|
| १ | चुरोट, रक्सी, ज्वेलरी, भिडियो रेकर्डर आदिको थोक तथा खुद्रा यापारमा | ३०० | |
| २ | निर्माण सामग्री, कम्प्युटर, विद्युत सामान, क्यामेरा, टेलिभीजन, रेडियो, कार्पेट, पेट ोलियम पदार्थ जस्ता बस्तुहरु थोक तथा खुद्रा यापारमा | ५०० | |
| ३ | दैनिक उपभोगका खाद्य पदार्थ, सुति कपडा आदिको थोक तथा खुद्रा यापारमा | ३०० | |
| ४ | विशेष परामर्श तथा अन्य यावसायिक सेवा | ५०० | |

| | | | |
|----|------------------------------------------------------|------|--|
| ५ | उत्पादनमूलक उद्योग | २००० | |
| ६ | उर्जामूलक उद्योग | ५०० | |
| ७ | कृषि तथा वनजन्य उद्योग | ५०० | |
| ८ | खनिज उद्योग | ५०० | |
| ९ | पर्यटन उद्योग | १००० | |
| १० | सेवा उद्योग | २००० | |
| ११ | निर्माण उद्योग | १००० | |
| १२ | संचार सेवा | २००० | |
| १३ | वित्तीय सेवा | २००० | |
| १४ | स्वास्थ्य सेवा | ५०० | |
| १५ | शिा सेवा निजी ेत्रका ्कुल क्याम्पस विश्वविद्यालय सबै | २००० | |
| १६ | मर्मतसंभार सेवा | १००० | |
| १७ | अन्य सेवा | ५०० | |
| १८ | अन्य यावसाय | ५०० | |

अनुसूची - ४

(दफा ५ संग सम्बन्धित)

जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर

| क्र.स. | जडिबुटी | यस गा.पा.मा उत्पादन हुने प्रतिकेजी | कैफियत |
|--------|---------|---------------------------------------|--------|
| १ | कटुकी | १५ | |
| २ | अत्तिस | २० | |

| | | | |
|-----|----------------------|------|--|
| ३ | जटामसि | १५ | |
| ४ | चिराइतो | १५ | |
| ५ | कालादाना | २५ | |
| ६ | भूतकेश | १५ | |
| ७ | गुच्ची च्याउ | २०० | |
| ८ | सिलाजित | १५ | |
| ९ | काँकडशिलो | २० | |
| १० | भोजपत्र | १० | |
| ११ | सुगन्धवाल | १५ | |
| १२ | सुनपाते | १० | |
| १३ | विषजरा | १५ | |
| १४ | बन लसुन/पोडे | २० | |
| १५ | यार्सागुम्बा | ४५०० | |
| १६ | पदमचाल | १५ | |
| १७ | पाँचऔले | ५० | |
| १८ | घोडामर्चा | ५ | |
| १९ | सतुवा | १५ | |
| २० | डालेचुक | १० | |
| २१ | धुपजडी | १० | |
| २२ | लौठसल्ला | १५ | |
| २३ | रातो च्याउ | १० | |
| २४ | काठकोफुरु प्रति गोटा | १५ | |
| २५. | सेतो चिनि (खिराईलो) | १० | |

| | | | |
|-----|--------------------|---|--|
| २६. | पषाण वेद (चेराईती) | ५ | |
| २७. | चिराईतो | ५ | |

अनुसूची -५
(दफा ६ संग सम्बन्धित)

सवारी साधन कर

| क्र.स. | सवारी साधनको किसिम | दररेट वार्षिक | कैफियत |
|--------|-------------------------|---------------|--------|
| १ | मोटर साइकल | ५० | |
| २ | प्राइभेट कार, जिप भ्यान | २०० | |
| ३ | भाडाकार जिप भ्यान | ३०० | |
| ४ | प्राइभेट टेम्पु | १५० | |
| ५ | भाडा टेम्पु | २०० | |
| ६ | ट्याक्टर | ५०० | |
| ७ | मिनिबस टक | ५०० | |
| ८ | हेभीगाडी डोजर क्रेन | २५०० | |

अनुसूची -६
(दफा ७ संग सम्बन्धित)

विज्ञापन कर

| क्र.स. | प्रकार | दररेट वार्षिक | कैफियत |
|--------|-----------------------------------------------|---------------|--------|
| १ | डिजिटल डिस्प्ले | १०० | |
| २ | पर्खाल वार भित्ता आदिमा पोतिएको प्रतिवर्ग फुट | ५० | |
| ३ | सार्वजनिक स्थलमा | १०० | |
| ४ | पोल यानर | १०० | |
| ५ | गाडिमा गरिने | १०० | |
| ६ | आकाशमा गरिने | १०० | |
| ७ | खेलकुद मैदान | १०० | |
| ८ | साइनबोर्ड प्रति वर्गफुट | २०० | |

अनुसूची -७
(दफा ८ संग सम्बन्धित)

मनोरञ्जन कर

| क्र.स. | विवरण | दररेट | कैफियत |
|--------|----------------------|-------|--------|
| १ | जादु सर्कस प्रतिपटक | २०० | |
| २ | नाटक प्रतिपटक | २०० | |
| ३ | दोहोरी साँभू वार्षिक | ५०० | |

| | | | |
|---|--------------|-----|--|
| ४ | मेला महोत्सव | ५०० | |
|---|--------------|-----|--|

अनुसूची -८

(दफा ९ संग सम्बन्धित)

बहाल विटौरी शुल्क

| क्र.स. | विवरण | | दररेट वार्षिक रु. | कैफिय त |
|--------|-----------------------------|------------------------------|----------------------|------------|
| | गा.पा.ले निर्माण गरेकोमा | रेखदेख वा सञ्चालन गरेकोमा | | |
| १ | हाट बजार | हाटबजार | ५०० | |
| २ | पसल | पसल | ५०० | |
| ३ | अन्य | अन्य | ५०० | |

अनुसूची -९

(दफा १० संग सम्बन्धित)

पार्किङ शुल्क

| क्र.स. | सवारी किसिम | दररेट प्रतिदिन | कैफियत |
|--------|-------------|----------------|--------|
| १. | बाइक | १० | |
| २. | कार | २० | |
| ३. | बस ट क | ५० | |

| | | | |
|----|-----------|----|--|
| ४. | ट्याक्टर | ४० | |
| ५. | पशु सवारी | १० | |

अनुसूची -१०

(दफा ११ संग सम्बन्धित)

ट्रेकिङ, कोयोकिङ, क्यानोइङ्ग, बन्जीजम्पिङ्ग, जिपफ्लायर र रूपापटीङ्ग शुल्क

| क्र.स. | विवरण | दररेट वार्षिक रु | कैफियत |
|--------|----------------|------------------|--------|
| १. | ट्रेकिङ | १००० | |
| २. | कोयोकिङ | १००० | |
| ३. | क्यानोइङ्ग | १००० | |
| ४. | बन्जी जम्पिङ्ग | १००० | |
| ५. | जिप फ्लायर | १००० | |
| ६. | रूपापटीङ्ग | १००० | |

अनुसूची -११

(दफा १२ संग सम्बन्धित)

सेवाशुल्क, दस्तुर

| क्र.स. | सिफासिरको विवरण | दररेट रु. | कैफियत |
|--------|-----------------|-----------|--------|
| १. | नाता प्रमाणित | १०० | |

| | | | |
|-----|-------------------------------------------------------------------------|-----|--|
| २. | जन्म मिति प्रमाणित | १०० | |
| ३. | विवाहित तथा अविवाहित प्रमाणित | ५०० | |
| ४. | अङ्ग्रेजी माध्यममा सिफारिस तथा प्रमाणित | २०० | |
| ५. | घर पाताल प्रमाणित | १०० | |
| ६. | यक्तिगत विवरण प्रमाणित | १०० | |
| ७. | जीवितसँगको नाता प्रमाणित | २०० | |
| ८. | हकवाला वा हकदार प्रमाणित | ५० | |
| ९. | संर १क प्रमाणित | १०० | |
| १०. | कागज र मन्जुरीनामा प्रमाणित | २०० | |
| ११. | जग्गा मूल्याङ्कन सिफारिस प्रमाणित | १०० | |
| १२. | आर्थिक अवस्था कमजोर प्रमाणित | ५० | |
| १३. | आर्थिक अवस्था बलियो वा सम्पन्नता प्रमाणित | ५०० | |
| १४. | जन्मदर्ता प्रमाणपत्र | १०० | |
| १५. | बसाइसराई को प्रमाणपत्र | १०० | |
| १६. | मृत्यु दर्ता प्रमाणपत्र | ५० | |
| १७. | विवाह दर्ता प्रमाणपत्र | २०० | |
| १८. | बहाल करको लेखाजोखा सिफारिस | १०० | |
| १९. | मोही लगतकट्टाको सिफारिस | ५० | |
| २०. | घर जग्गा करको लेखाजोखा गरी सिफारिस | ५०० | |
| २१. | यापार यावसाय बन्द भएको, सञ्चालन नभएको वा यापार यवसाय हुदै नभएको सिफारिस | १०० | |
| २२. | मिलापत्रको कागज गराउने निवेदन दर्ता गर्न सिफारिस | १०० | |

| | | | |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------|------|--|
| २३. | निःशुल्क वा सशुल्क स्वास्थ्य उपचारको सिफारिस | १०० | |
| २४. | पुर्जामा घर कायम गर्ने सिफारिस | १०० | |
| २५. | फरक,फरक नाम,थर,जन्म मिति प्रमाणित तथा दुवै नाम गरेको व्यक्ति एकै हो भन्ने सिफारिस | १०० | |
| २६. | नाम, थर वा जन्म मिति संशोधनको सिफारिस | १०० | |
| २७. | जग्गा धनिपुर्जा हराएको सिफारिस | १०० | |
| २८. | मृतकसँगको नाता प्रमाणित तथा सर्जमिन सिफारिस | १०० | |
| २९. | उद्योग ठाँउसारी गर्न सिफारिस | १००० | |
| ३०. | जीवित रहेको सिफारिस | १०० | |
| ३१. | विद्यालय खोल्न सिफारिस | १००० | |
| ३२. | विद्यालयको क ा थप गर्न सिफारिस | ५०० | |
| ३३. | विद्यालयको ठाँउसारी गर्न सिफारिस | १००० | |
| ३४. | पालनपोषणको लागि सिफारिस | १०० | |
| ३५. | वैवाहिक अङ्कित नागरिकता सिफारिस | १००० | |
| ३६. | धारा तथा विद्युत जडानको लागि सिफारिस | १०० | |
| ३७. | प्रचलित कानून अनुसार प्रत्यायोजित अधिकार बमोजिमको अन्य सिफारिस वा प्रमाणित | १०० | |
| ३८. | नागरिकता तथा नागरिकताको प्रतिलिपी लिनका लागि सिफारिस | १०० | |
| ३९. | कित्ताकाट गर्न सिफारीस | १०० | |
| ४०. | नामसारी गर्न सिफारीस | १०० | |
| ४१. | जग्गाको हक सम्बन्धमा सिफारीस | ५० | |

| | | | |
|-----|---------------------------------------------|-----------|--|
| ४२. | घ वर्गको निर्माण ब्यवसायी ईजाजत पत्र दस्तुर | ५००० | |
| ४३. | घ वर्गको निर्माण ब्यवसायी ईजाजत पत्र नविकरण | ३००० | |
| ४४. | संघ संस्था दर्ता /नविकरण | १०००/५०० | |
| ४५. | क्लव दर्ता सिफारिस | १००० | |
| ४६. | महिला समूह दर्ता सिफारिस | १००० | |
| ४७. | सहकारी दर्ता/नविकरण | ५०००/३००० | |

अनुसूची -१२

(दफा १३ संग सम्बन्धित)

पर्यटन शुल्क

| क्र.स. | पर्यटकको किसिम | दररेट डलरमा | कैफियत |
|--------|----------------|-------------|--------|
| १. | सार्क भित्रका | १० | |
| २. | एसिया भित्रका | १२ | |
| ३. | अन्य मुलुकका | १५ | |

आज्ञाले ,
दिवाकर शर्मा
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत